UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

15 päivänä huhtikuuta 2010 *

Asiassa C-38/09 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 28.1.2009,

Ralf Schräder, kotipaikka Lüdinghausen (Saksa), edustajanaan Rechtsanwalt T. Leidereiter,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

yhteisön kasvilajikevirasto (YKLV), asiamiehinään M. Ekvad ja B. Kiewiet, avustajanaan Rechtsanwalt A. von Mühlendahl,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: neljännen jaoston puheenjohtaja J.-C. Bonichot, joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit C. Toader, C. W. A. Timmermans, K. Schiemann ja P. Kūris (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.9.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.12.2009 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Valituksellaan Ralf Schräder vaatii kumottavaksi Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-187/06, Schräder vastaan YKLV (SUMCOL 01), 19.11.2008 antaman tuomion (Kok., s. II-3151; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla hylättiin Schräderin kanne, jossa vaadittiin kumottavaksi yhteisön kasvilajikeviraston (YKLV) valituslautakunnan 2.5.2006 tekemä päätös (asia nro A 003/2004; jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL L 227, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 25.10.1995 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2506/95 (EYVL L 258, s. 3; jäljempänä asetus N:o 2100/94), 6 artiklan mukaan kasvilajikkeiden suoja yhteisön tasolla myönnetään lajikkeille, jotka ovat erotettavia, yhtenäisiä, pysyviä ja uusia.

3 Asetuksen N:o 2100/94 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Lajike katsotaan erotettavaksi, jos se erottuu selvästi tietyn genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella kaikista muista lajikkeista, jotka tunnetaan yleisesti – – hakemuksen jättöpäivänä.

2. Toista lajiketta pidetään yleisesti tunnettuna, jos – – hakemuksen jättöpäivänä:

a) lajike on suojattu tai kirjattu viralliseen lajikerekisteriin yhteisössä tai jossakin valtiossa tai jossakin tällä alalla toimivaltaisessa hallitusten välisessä järjestössä,

b) kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskeva hakemus on jätetty tämän lajikkeen osalta tai lajike on kirjattu tällaiseen viralliseen rekisteriin, edellyttäen, että hakemus on tällä välin johtanut oikeuden myöntämiseen tai lajikkeen kirjaamiseen rekisteriin.

Yksityiskohtaisissa – – soveltamissäännöissä voidaan mainita muita esimerkkitapauksia, joita pidetään yleisesti tunnettuina.”

4 Asetuksen N:o 2100/94 54 artiklan mukaan YKLV tutkii muun muassa, voidaanko lajikkeelle myöntää yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia, onko kyse uudesta lajikkeesta ja onko hakija oikeutettu jättämään hakemuksen. Virasto tutkii, onko ehdotettu lajikenimi edellytysten mukainen. Tätä tarkoitusta varten se voi pyytää apua muilta elimiltä. Ensimmäisellä hakijalla katsotaan olevan oikeus kasvinjalostajanoikeuksiin.

5 Saman asetuksen 55 artiklassa todetaan, että jos YKLV huomaa, ettei yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiselle ole mitään esteitä, se toteuttaa halutut toimenpiteet, jotta hallintoneuvoston kyseisen lajin lajikkeiden tekniseen tarkastukseen valtuuttama toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset (tutkintavirastot) suorittavat edellytysten täyttymisen tutkintaa koskevan teknisen tutkimuksen vähintään yhdessä jäsenmaassa.

6 Mainitun asetuksen 61 ja 62 artiklassa säädetään, että jos YKLV arvioi, että tämän tutkinnan tulokset riittävät hakemuksesta päättämiseen ja että mitään saman asetuksen 59 ja 61 artiklan mukaisia esteitä ei ole, se myöntää yhteisön kasvinjalostajanoikeudet. Päinvastaisessa tapauksessa suojaa koskeva hakemus hylätään muun muassa, jos edellä mainitun tutkinnan tulos ei ole myönteinen.

7 Asetuksen N:o 2100/94 67 artiklan 2 kohdan mukaan YKLV:n päätöksestä, jolla se hylkää yhteisön suojaa koskevan hakemuksen, tehdyllä valituksella on lykkäävä vaikutus. YKLV voi kuitenkin, jos se arvioi tilanteen niin vaativan, päättää, ettei riitautettua päätöstä lykätä.

8 Saman asetuksen 70 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos päätöstä ei oikaista kuukauden määräajan kuluessa valituskirjelmän saamisesta, [YKLV]:

– päättää välittömästi aloittaako se 67 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisen menettelyn vai ei,

ja

– saattaa valituksen viipymättä valituslautakunnan käsiteltäväksi.”

9 Asetuksen N:o 2100/94 71–73 artiklasta seuraa, että valituslautakunta tekee päätöksen sille esitetystä valituksesta joko YKLV:n toimivaltaa käyttämällä tai palauttamalla asian YKLV:n toimivaltaiselle yksikölle edelleen päätettäväksi. Valituslautakuntien valituksia koskevista päätöksistä voidaan nostaa edelleen kanne unionin tuomioistuimessa. Kanteen perustana voi olla puuttuva toimivalta, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, perussopimuksen, asetuksen N:o 2100/94 tai niiden soveltamista

koskevien oikeussääntöjen rikkominen tai harkintavallan väärinkäyttö. Unionin tuomioistuimella on toimivalta kumota valituslautakunnan päätös tai muuttaa sitä.

10 Mainitun asetuksen 75 artikla koskee päätösten perustelemista ja oikeutta tulla kuulluksi, ja siinä säädetään seuraavaa:

”[YKLV] perustelee päätöksensä. Ne voivat perustua ainoastaan sellaisiin syihin, joihin osapuolet ovat voineet ottaa kantaa, suullisesti tai kirjallisesti.”

11 Asetuksen N:o 2100/94 76 artiklan mukaan YKLV tutkii tosiseikat viran puolesta siltä osin kuin tosiseikat ovat samaisen asetuksen 54 ja 55 artiklassa säädetyn tutkinnan kohteena. YKLV ei ota huomioon tosiseikkoja, joihin ei ole vedottu, eikä todisteita, joita ei ole esitetty YKLV:n vahvistamassa määräajassa.

12 Kyseisen asetuksen 88 artiklassa säädetään julkisesta nähtävilläolosta.

13 Yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 soveltamiseksi menettelyssä yhteisön kasvilajikevirastossa 31.5.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1239/95 (EYVL L 121, s. 37) 15 artiklan 1 ja 2 kohdassa todetaan, että tutkintavirastolle annettu tutkintatehtävä toteutetaan YKLV:n ja tutkintaviraston välisellä kirjallisella sopimuksella. Kirjallisella sopimuksella on sellainen

vaikutus, että tutkintaviraston henkilöstön jäsenten sopimuksen mukaisesti tekemiä tai tehtäväksi annettuja toimenpiteitä pidetään kolmanteen nähden YKLV:n tekeminä toimenpiteinä.

14 Asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kun YKLV katsoo tarpeelliseksi kuulla menettelyn osapuolia, todistajia tai asiantuntijoita suullisesti taikka suorittaa katselmuksen, YKLV:n on tehtävä tätä koskeva päätös ja ilmoitettava selvittämistoimet, joilla se aikoo saada todisteet, todistettavat tosiseikat sekä kuulemis- tai katselmustilaisuuden päivämäärä, aika ja paikka. Jos todistajien tai asiantuntijoiden kuulemista on pyytänyt menettelyn osapuoli, YKLV vahvistaa päätöksellä määräajan, jonka kuluessa tämän osapuolen on ilmoitettava mainitulle virastolle niiden todistajien ja asiantuntijoiden nimet ja osoitteet, joita menettelyn osapuoli toivoo kuultavan.

15 Asetuksen N:o 1239/95 62 artiklan 1 kohdan mukaan selvittämistoimien toteuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että niitä pyytänyt osapuoli maksaa YKLV:lle ennakkomaksun.

16 Saman asetuksen 63 artiklan 2 kohdan mukaan todistajien, asiantuntijoiden tai menettelyn osapuolten lausuntoja koskeva pöytäkirja on luettava ääneen tai jätettävä asianomaisen henkilön tutkittavaksi. Pöytäkirjaan on merkittävä, että tämä muodollisuus on täytetty ja että lausunnon antanut henkilö joko hyväksyi pöytäkirjan tai esitti sen suhteen vastalauseita.

Tosiseikat

17 Schräder teki 7.6.2001 YKLV:lle yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevan hakemuksen kasvilajikkeelle SUMCOL 01, joka kuuluu *Plectranthus*

ornatus -lajiin. Kyseinen kasvilajike on hakijan mukaan saatu risteyttämällä viimeksi mainittuun lajiin kuuluva kasvi Latinalaisesta Amerikasta peräisin olevaan *Plectranthus* ssp. -lajiin kuuluvan kasvin kanssa.

18 YKLV antoi 1.7.2001 Bundessortenamtin (Saksan liittovaltion kasvilajikevirasto) tehtäväksi teknisen tutkimuksen toteuttamisen asetuksen N:o 2100/94 55 artiklan 1 kohdan nojalla.

19 Tutkintamenettelyn ensimmäisen vuoden aikana Schräderin kilpailijat vastustivat haettujen kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä väittämällä, ettei haettu lajike ollut uusi kasvilajike vaan Etelä-Afrikasta peräisin oleva luonnonvarainen lajike, jota on pidetty jo vuosien ajan kaupan kyseisessä maassa samoin kuin Saksassa.

20 Hakemuksen kohteena olevan lajikkeen ja Saksasta toimitetun vertailulajikkeen ensimmäisen vertaamisen jälkeen Bundessortenamt otti yhteyttä Kirstenboschin (Etelä-Afrikka) kasvitieteellisessä puutarhassa työskentelevään E. van Jaarsveldiin, jotta tämä toimittaisi *Plectranthus comosus* -lajin tai *Plectranthus ornatus* -lajin istukkaita tai siemeniä.

21 Bundessortenamt sai 25.3.2002 ja 16.10.2002 päivättyjen kirjeiden vaihtamisen jälkeen 12.12.2002 istukkaat, jotka van Jaarsveld oli lähettänyt ja joiden esitettiin olevan peräisin hänen yksityisestä puutarhastaan.

22 Näitä kasveja viljeltiin ja tutkittiin vuonna 2003. Tässä yhteydessä ilmeni, että lajike, jonka rekisteröintiä on haettu, erottui ainoastaan minimaalisesti van Jaarsveldin lähettämistä pistokkaista saaduista kasveista. Bundessortenamtin tutkijan ja teknisestä tutkinnasta vastanneen Heinen 19.8.2003 lähettämän sähköpostiviestin mukaan erot olivat kyllä ”selviä” mutta tuskin lainkaan nähtävissä olevia.

23 YKLV ilmoitti Schräderille 7.8.2003 päivätyllä kirjeellä, että Bundessortenamtin mukaan ”kasvien erotettavuudessa suhteessa Kirstenboschin kasvitieteellisessä puutarhassa tutkittuihin kasveihin ilmeni puutteita”. Asianosaisten välillä on riidatonta, että kyseessä olevat kasvit ovat tosiasiassa peräisin van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta. Samassa kirjeessä todettiin, että Heinen mukaan Schräder ei ollut tunnistanut SUMCOL 01 -lajikettaan Bundessortenamtin tutkimusalueella tekemänsä tarkastuksen yhteydessä.

24 Schräder esitti teknisen tutkimuksen tuloksia koskevat huomautuksensa syyskuussa 2003. Hän tukeutui Etelä-Afrikassa 29.8.–1.9.2003 tekemiensä tutkimusten tuloksiin ja Meisen (Belgia) kasvitieteelliseen puutarhaan 15.9.2003 tekemänsä vierailun tuloksiin ja totesi olevansa vakuuttunut siitä, että vertailussa käytetyt van Jaarsveldin puutarhasta peräisin olevat kasvit eivät kuulu vertailulajikkeeseen vaan itse SUMCOL 01 -lajikkeeseen. Lisäksi kantaja ilmaisi epäilyksensä siitä, että vertailulajike tunnettaisiin yleisesti.

25 Bundessortenamtin 9.12.2003 päivätty kansainvälisen lajikesuojeluliiton (UPOV) sääntöjen mukaisesti laadittu loppukertomus annettiin Schräderille tiedoksi YKLV:n saatekirjeellä varustettuna 15.12.2003. Mainitussa loppukertomuksessa todettiin, että hakemuksen kohteena oleva SUMCOL 01 -lajike ei ole erotettavissa van Jaarsveldin toimittamasta eteläafrikkalaisesta *Plectranthus ornatus* -vertailulajikkeesta.

26 Schräder esitti viimeiset loppukertomusta koskevat huomautuksensa 3.2.2004.

27 YKLV hylkäsi Schräderin esittämän yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevan hakemuksen 19.4.2004 tehdyllä päätöksellä R 446 (jäljempänä hylkäyspäätös) sillä perusteella, että SUMCOL 01 -lajike ei ollut asetuksen N:o 2100/94 7 artiklassa tarkoitetulla tavalla erotettava.

28 Schräder valitti hylkäyspäätöksestä YKLV:n valituslautakuntaan 11.6.2004. Samassa yhteydessä hän pyysi saada tutustua menettelyn asiakirjoihin. Kantajan pyyntö täytettiin kaikilta osin 25.8.2004 eli viisi päivää ennen sen neljän kuukauden määräajan päättymistä, josta säädetään asetuksen N:o 2100/94 69 artiklassa ja jonka kuluessa Schräderin oli jätettävä valitusperusteet sisältävä kirjelmä. Schräder jätti kyseisen kirjelmän 30.8.2004.

29 Hylkäyspäätöstä ei ollut oikaistu kuukauden määräajan kuluessa valituskirjelmän saamisesta. YKLV kuitenkin antoi 30.9.2004 päivätyllä kirjeellä kantajalle tiedoksi samana päivänä tehdyn päätöksen ”siirtää päätöksensä tekemistä” tältä osin kahdella viikolla eteenpäin mainitusta päivästä lukien sillä perusteella, että oli ilmennyt tarve hankkia lisäselvityksiä.

30 Van Jaarsveldin kanssa 8. ja 15.10.2004 käydyn kirjeenvaihdon sekä Etelä-Afrikan maatalousministeriölle esitetyn tietopyynnön jälkeen YKLV päätti 10.11.2004, ettei se oikaise hylkäyspäätöstä, ja saattoi valituksen valituslautakunnan käsiteltäväksi.

31 Valituslautakunnan esittämään kysymykseen 8.9.2005 antamassaan kirjallisessa vastauksessa YKLV viittasi sähköpostiviestiin, jonka Heine oli osoittanut mainitulle virastolle 20.6.2005 ja jossa todettiin, että Bundessortenamt ei ollut ”kyennyt

erottamaan hakemuksen kohteena olevia kasveja eteläafrikkalaisista kasveista, minkä vuoksi voidaan luonnollisesti väittää, että kaikki kasvit ovat lähtöisin hakemuksen kohteena olevasta kasvista". YKLV myönsi, että kasvit voivat reagoida ilmaston ja kasvupaikan muutoksiin ja että kuten Bundessortenamt oli todennut, sitä mahdollisuutta, että lajikkeet, joiden välillä on yhtä vähäisiä eroavaisuuksia kuin hakemuksen kohteena olevan lajikkeen ja vertailulajikkeen välillä on, ovat samaa lajiketta, ei voida täysin sulkea pois.

32 Asianosaisia kuultiin valituslautakunnassa 30.9.2005 pidetyssä suullisessa käsittelyssä. Suullisen käsittelyn pöytäkirjasta ilmenee, että Heine osallistui kyseiseen suulliseen käsittelyyn YKLV:n asiamiehenä. Heine ilmoitti muun muassa, että ainoastaan neljä van Jaarsveldin lähettämästä kuudesta istukkaasta säilyi elossa kuljetuksessa. Sen mahdollisuuden pois sulkemiseksi, että hakemuksen kohteena olevan lajikkeen ja vertailulajikkeen väliset eroavaisuudet johtuisivat ympäristötekijöistä, tuotettiin uusia pistokkaita, joita käytettiin vertailulajikkeena. Koska kyseiset pistokkaat kuuluivat toiseen sukupolveen, todettujen eroavaisuuksien oli Heinen mukaan oltava genotyyppisistä tekijöistä johtuvia.

33 Suullisen käsittelyn pöytäkirjasta ilmenee lisäksi, ettei valituslautakunta mainitun käsittelyn jälkeen ollut täysin vakuuttunut siitä, että vertailulajike oli yleisesti tunnettu. Valituslautakunta ei kyseenalaistanut van Jaarsveldin uskottavuutta ja teknistä asiantuntemusta mutta katsoi, että tiettyjä van Jaarsveldin esittämiä toteamuksia ei ollut perusteltu riittävällä tavalla, minkä vuoksi valituslautakunnan erään jäsenen oli toteutettava asetuksen N:o 2100/94 78 artiklassa tarkoitettuna asian selvittämistoimena käynti paikan päällä Etelä-Afrikassa.

34 Valituslautakunta päätti 27.12.2005 annetulla määräyksellä mainitun selvittämistoimen toteuttamisesta. Valituslautakunta asetti kyseisen toimen toteuttamisen edellytykseksi ehdon, jonka mukaan kantajan on maksettava 6 000 euron suuruinen ennakkomaksu asetuksen N:o 1239/95 62 artiklan nojalla.

35 Valittaja totesi 6.1.2006 päivätyssä kirjelmässään, ettei hänen tehtävänään ollut hankkia todisteita eikä hän ollut vaatinut kyseistä selvittämistoimea. Kantaja korosti, että YKLV:n tehtävänä on tutkia asetuksen N:o 2100/94 7 artiklassa tarkoitettu erotettavuus. Kantajan mukaan ”tutustumismatka” Etelä-Afrikkaan voitiin tämän vuoksi toteuttaa ainoastaan asetuksen N:o 2100/94 76 artiklan mukaisesti. Tällöin kantajan ei pitäisi suorittaa ennakkomaksua.

36 Valituslautakunta hylkäsi riidanalaisella päätöksellä hylkäyspäätöksestä tehdyn valituksen. Valituslautakunta totesi lähinnä, ettei SUMCOL 01 -lajiketta voida selvästi erottaa hakemuksen tekohetkellä yleisesti tunnetusta vertailulajikkeesta, joka nyt käsiteltävässä asiassa oli *P. ornatus Südafrika* -lajike, josta van Jaarsveld oli toimittanut esimerkkiyksilön. Valituslautakunta ei myöskään pannut täytäntöön määräystä selvittämistoimesta, sillä ”se tuli lopulta vakuuttuneeksi siitä, että vertailussa käytetty lajike edusti vertailulajiketta eikä SUMCOL 01 -lajiketta ja että vertailulajike oli yleisesti tunnettu hakemuksen tekopäivänä”.

Kanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

37 Schräder nosti 18.7.2006 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista, ja esitti tämän kanteen tueksi kahdeksan kanneperustetta.

38 Ensimmäinen kanneperuste, joka koostui kolmesta osasta, perustui asetuksen N:o 2100/94 62 artiklan sekä 7 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomiseen. Toisen ja kolmannen kanneperusteen mukaan asiassa oli rikottu asetuksen N:o 2100/94 76 ja 75 artiklaa sekä ”yleistä kieltoa tehdä oikeusvaltiossa päätöksiä, jotka tulevat yllätyksenä”.

Neljäs kanneperuste perustui asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan 1 kohdan rikkomiseen ja viides kanneperuste saman asetuksen 62 artiklan 1 kohdan rikkomiseen. Kuudes kanneperuste perustui asetuksen N:o 2100/94 88 artiklan rikkomiseen, seitsemäs kanneperuste saman asetuksen 70 artiklan 2 kohdan rikkomiseen ja kahdeksas kanneperuste asetuksen 67 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen rikkomiseen.

39 Määritettyään ensin tuomioistuinvalvontansa rajat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituslautakunnan asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla tekemän aineellisia seikkoja koskevan arvioinnin. Siitä kysymyksestä, oliko van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta peräisin oleva lajike SUMCOL 01 -lajikkeen kasvi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa, että haettu lajike ja van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta peräisin oleva vertailulajike ovat kaksi eri lajiketta. Lisäksi valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa katsottiin, että valituslautakunta oli perustellusti voinut katsoa yhtäältä, että vertailulajike oli yleisesti tunnettu, todettuaan, ettei kantaja ollut esittänyt erityisiä väitteitä eikä erityisiä todisteita riitauttaakseen näkemyksen, jonka mukaan van Jaarsveldin puutarhasta peräisin oleva vertailulajike oli sama lajike kuin eteläafrikkalainen *Plectranthus ornatus* -lajiin kuuluva lajike, ja toisaalta, että Etelä-Afrikan viranomaiset ja useat tieteelliset julkaisut vahvistivat van Jaarsveldin lausumat.

40 Valituksenalaisen tuomion 104 kohdassa todettiin, että kantajan näkemys, joka perustui asetuksen N:o 2100/94 62 artiklan rikkomiseen siitä syystä, että SUMCOL 01 -lajike erosi selvästi vertailulajikkeesta, oli ristiriitainen ja että tämän näkemyksen perustana oleva olettama on virheellinen.

41 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi ensimmäisen kanneperusteen.

42 Asetuksen N:o 2100/94 76 artiklan rikkomiseen perustuvan toisen kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 127 kohdassa, että ”valituslautakunta saattoi pätevästi päätellä käytössään olevien seikkojen perusteella, ettei SUMCOL 01 -lajike erottunut selvästi vertailulajikkeesta, joka oli yleisesti tunnettu hakemuksen tekopäivänä”, ja että ”valituslautakunnalla ei siten ollut velvollisuutta suorittaa uutta teknistä tutkimusta”.

43 Asetuksen N:o 2100/94 75 artiklan rikkomiseen perustunut kolmas kanneperuste hylättiin sillä perusteella, että koska valituslautakunta voi päättää selvittämistoimesta viran puolesta, se voi myös päättää viran puolesta sen lykkäämisestä, ja ratkaiseva kysymys on se, ovatko osapuolet voineet ottaa kantaa valituslautakunnan esittämiin perusteluihin ja näyttöön.

44 Neljännestä kanneperusteesta, joka koski asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan 1 kohdan rikkomista ja olosuhteita, joissa Heine osallistui menettelyyn valituslautakunnassa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 130 kohdassa, että ”Heine osallistui suulliseen käsittelyyn [valituslautakunnassa] YKLV:n asiamiehenä eikä siis todistajan tai asiantuntijan ominaisuudessa”.

45 Tutkiessaan viidettä kanneperustetta, joka koski asetuksen N:o 1239/95 rikkomista siitä syystä, että valituslautakunta ei voinut pätevästi edellyttää Schräderin maksavan ennakkomaksua, jotta valituslautakunta määräisi selvittämistoimesta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 116 kohdassa, että tämä kanneperuste oli perusteltu ja että 27.12.2005 annettu selvittämistoimea koskeva määräys oli täten laiton. Valituksenalaisen tuomion seuraavassa kohdassa tämä kanneperuste hylätään kuitenkin tehottomana, kun otetaan huomioon riidanalaisen päätöksen sisältö.

46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kuudennesta kanneperusteesta, joka koskee asetuksen N:o 2100/94 88 artiklan rikkomista siitä syystä, että Schräder ei ollut saanut tutustua asiakirja-aineistoon, valituksenalaisen tuomion 134 kohdassa, että ”kantajalle on toimitettu koko asiakirja-aineisto ja annettu mahdollisuus esittää tehokkaasti kantansa tältä osin”.

47 Seitsemäs kanneperuste koski asetuksen N:o 2100/94 70 artiklan 2 kohdan rikkomista, jolla loukattiin vakavalla tavalla kantajan etuja, ja liittyi määräaikaan, jonka kuluessa YKLV:n annettava ratkaisunsa, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 142 ja 143 kohdassa tästä seuraavaa:

”142 Vaikka asetuksen N:o 2100/94 70 artiklassa säädetty määräaika ylitettiin kuukaudella ja kymmenellä päivällä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tämä viive on oikeutettu, kun otetaan huomioon käsiteltävänä olevan asian erityiset olosuhteet ja erityisesti se, että oli välttämätöntä esittää tiedusteluja kaukaisessa maassa oleskeleville henkilöille.

143 Missään tapauksessa mainitun määräajan ylittäminen ei voi olla hyväksyttävä peruste riidanalaisen päätöksen kumoamiselle vaan korkeintaan vahingonkorvauksen määräämiselle, mikäli ilmenee, että kantajalle on aiheutunut jonkinlaista vahinkoa.”

48 Asetuksen N:o 2100/94 67 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen rikkomiseen perustuvan kahdeksannen kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 148 kohdassa seuraavaa:

”Tältä osin on todettava, että vaikka oletettaisiinkin, että kasvinjalostajanoikeushakemus poistettiin YKLV:n rekisteristä välittömästi hylkäyspäätöksen tekemisen jälkeen

sen asetuksen N:o 2100/94 67 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen vastaisesti, jonka mukaan tällaisesta päätöksestä tehdyllä valituksella on lykkäävä vaikutus, tällainen lainvastaisuus ei liity itse hylkäyspäätökseen eikä sillä näin ollen ole vaikutusta kyseisen päätöksen eikä siten myöskään riidanalaisen päätöksen pätevyyteen."

49 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi Schräderin kanteen.

Asianosaisten vaatimukset

50 Schräder vaatii unionin tuomioistuinta ensisijaisesti kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja riidanalaisen päätöksen ja toissijaisesti palauttamaan asian unionin yleiseen tuomioistuimeen sekä joka tapauksessa velvoittamaan YKLV:n korvaamaan kokonaisuudessaan menettelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

51 YKLV vaatii, että valitus hylätään ja että kantaja velvoitetaan korvaamaan menettelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Valitus

52 Schräder vetoaa valituksensa tueksi kahteen valitusperusteeseen, joista ensimmäinen on kuusiosainen ja koskee menettelyvirheitä ja toinen viisiosainen ja koskee yhteisön oikeuden rikkomista.

53 YKLV vaatii ensisijaisesti, että valitus jätetään tutkimatta, koska se koskee ainoastaan tosiseikkoja ja näytön arviointia, ja toissijaisesti, että molemmat valitusperusteet ja näin ollen koko valitus hylätään.

Ensimmäinen valitusperuste

54 Ensimmäinen valitusperuste on kuusiosainen.

Valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa, jotka koskevat asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan rikkomista

– Asianosaisten lausumat

55 Ensimmäisen valitusperusteensa kahdessa ensimmäisessä osassa Schräder riitauttaa toteamukset, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti siitä kysymyksestä, oliko vertailulajikkeena käytetty van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta peräisin oleva kasvi tosiasiassa samaa lajiketta kuin hakemuksen kohteena ollut lajike SUMCOL 01.

56 Valitusperusteensa ensimmäisessä osassa Schräder toteaa olevansa eri mieltä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 76, 79 ja 131 kohdassa esittämien niiden toteamusten kanssa, jotka koskevat Heinen lausuntoja siitä, oliko hakemuksen kohteena ollut lajike SUMCOL 01 samaa lajiketta kuin van Jaarsveldin vertailulajike.

57 Valittaja väittää ensinnäkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 131 kohdassa virheellisesti, ettei hän ollut esittänyt mitään näyttöä sen väitteensä tueksi, jonka mukaan Heinen lausunnot on esitetty riidanalaisessa päätöksessä epätäydellisesti.

58 Toiseksi Schräder väittää, että valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa tarkoitettu valituslautakunnassa 30.9.2005 pidetystä suullisesta käsittelystä laadittu pöytäkirja ei voi olla ratkaiseva näyttö osapuolten suullisessa käsittelyssä esittämistä lausunnoista, koska tämä pöytäkirja laadittiin asetuksen N:o 1239/95 63 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

59 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti perustanut valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa arviointinsa selvitykseen, joka ei sisältynyt asiakirja-aineistoon, ja ottanut siten selvityksen huomioon vääristyneellä tavalla. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perusti toteamuksensa pelkkään arvailuun Heinen 20.6.2005 päivätyn sähköpostiviestin osalta.

60 Valitusperusteen toisessa osassa, joka koskee menettelyvirheitä, jotka liittyvät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 36, 71, 73, 74, 79 ja 131 kohdassa esittämään arviointiin, jonka mukaan van Jaarsveldin toimittama vertailulajike ja hakemuksen kohteena oleva lajike eivät olleet tosiasiallisesti samanlaisia, Schräder riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen johtopäätöksen ja katsoo, että van Jaarsveldin lähettämät kasvit eivät kuuluneet SUMCOL 01 -lajikkeeseen.

61 Tästä Schräder väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki kaksi oikeudellista virhettä.

62 Ensimmäinen oikeudellinen virhe johtuu siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asetti Schräderin selvitysten osalta kohtuuttomia vaatimuksia ja loukkasi siten asian selvittämistä koskevia periaatteita. Kun otetaan erityisesti huomioon aika,

joka oli jo kulunut kasvien tutkimisesta, Schräder ei enää voinut esittää tarkempaa selvitystä Heinen valituslautakunnassa pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämien väitteiden kumoamiseksi. Schräder huomauttaa myös, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 130 kohdassa, että Heine oli esittänyt lausuntonsa asianosaisena eikä todistajan tai asiantuntijan ominaisuudessa. Koska Schräder oli kiistänyt nämä lausunnot, valituslautakunnalla ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ollut Schräderin mukaan oikeutta antaa enemmän painoa YKLV:n lausumille ottamatta vastaan selvitystä, jonka hän oli tarjoutunut esittämään. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi yleisesti hänen tarjouksensa selvityksen esittämisestä, se rikkoi Schräderin mukaan hänen oikeuttaan tulla kuulluksi.

63 Toinen oikeudellinen virhe muodostuu valittajan mukaan tosiseikkojen ja selvitysaineiston ottamisesta huomioon vääristyneellä tavalla. Schräder toteaa, että tehdessään valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa riidanalaisen päätelmän, jonka mukaan hänen esittämänsä seikat eivät olleet riittävän täsmällisiä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti tosiseikat ja selvitysaineiston huomioon vääristyneellä tavalla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti Schräderin mukaan erityisesti huomioimatta sen seikan, että Schräder oli lausunut vuonna 2003 vertailluista lajikkeista valituslautakunnassa pidetyssä suullisessa käsittelyssä ja vertailtujen lajikkeiden erityisistä eroista kirjallisissa huomautuksissaan 14.10.2005. Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kieltäytyi Schräderin mukaan kannekirjelmän 43 kohdassa esitetystä tarjouksesta esittää asiantuntijatodistelua sen väitteensä tueksi, jonka mukaan nämä erot voidaan selittää sillä, että Bundessortenamt on lisännyt vertailulajiketta.

64 Valitusperusteen ensimmäisestä osasta YKLV väittää ensinnäkin, että Heinen esittämästä 12.12.2003 päivätystä kertomuksesta ilmenee selvästi, että kahden kyseessä olevan lajikkeen välillä on kolme vähäistä eroavaisuutta. Tällaisen toteamuksen kyseenalaistaminen ja arviointi eivät kuulu unionin tuomioistuimen vaan ainoastaan asiantuntijoiden toimivaltaan.

65 Seuraavaksi YKLV toteaa, että Schräder ei ole koskaan kiistänyt edellä mainittua kertomusta. Heinen lausunto perustui tieteellisiin seikkoihin, kun taas 20.6.2005 päivätty sähköpostiviesti oli selvästi spekulatiivinen, eikä se ollut luonteeltaan lopullinen.

66 Lopuksi YKLV toteaa, että Heinen uskottavuutta vahvistaa Bundessortenamtin tunnustettu pätevyys kasvilajikkeiden homologionnissa ja niihin liittyvien oikeuksien suojelussa.

67 Valitusperusteen toisesta osasta YKLV väittää pääpiirteissään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi kohdistaa vain rajallista valvontaa toteamuksiin, jotka koskivat kyseessä olevien kahden kasvin välisiä eroavaisuuksia, ja kasvien alkuperään. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ollut myöskään velvollisuutta turvautua asiantuntijan lausuntoon.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

68 Koska valitusperusteen kaksi ensimmäistä osaa liittyvät asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan rikkomiseen, ne on syytä tutkia yhdessä.

69 Kuten EY 225 artiklan 1 kohdasta ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisestä kohdasta käy ilmi, muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yksin toimivaltainen määrittämään merkityksellisen tosiseikaston ja arvioimaan sitä sekä arvioimaan todistusaineistoa. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tosiseikaston ja todistusaineiston arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhakuasteena harjoittaman valvonnan piiriin (ks. asia C-104/00 P, DKV v. SMHV, tuomio 19.9.2002, Kok., s. I-7561, 22 kohta ja asia C-173/04 P, Deutsche SiSi-Werke v. SMHV, tuomio 12.1.2006, Kok., s. I-551, 35 kohta).

70 On huomattava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi perusteettomana Schräderin väitteen siitä, että YKLV ja valituslautakunta olivat väärässä katsoessaan, että SUMCOL 01 -lajike ei ollut asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erotettava.

71 Valituksenalaisen tuomion 73 kohdassa todetaan, että seikat, joihin Schräder oli väitteidensä tueksi tukeutunut, eivät riittäneet osoittamaan, että Bundessortenamt ja sen jälkeen sekä YKLV että valituslautakunta olisivat tehneet tässä yhteydessä sellaisen ilmeisen arviointivirheen, joka voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen.

72 Schräder riitauttaa tämän arvioinnin ensinnäkin siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa, että Schräderin esittämät seikat ympäristötekijöiden vaikutuksista eivät riittäneet kumoamaan Bundessortenamtin vastakkaista päätelmää, ja toiseksi siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei valituksenalaisen tuomion 77–79 kohdassa hyväksynyt Schräderin perusteluja, jotka koskivat Heinen esittämiä toteamuksia valituslautakunnassa pidetyssä suullisessa käsittelyssä sekä YKLV:lle osoitetussa sähköpostiviestissä.

73 Siltä osin kuin Schräderin tarkoituksena on osoittaa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voinut perustellusti päätellä, että edellä mainitut tosiseikat ja olosuhteet eivät riittäneet valituslautakunnan vahvistaman Bundessortenamtin päätelmän kumoamiseen, hän pyrkii tosiasiallisesti riitauttamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemän tosiseikkoja koskevan arvioinnin ja erityisesti kiistämään sen näille tosiseikoille antaman näyttöarvon, vaikka hän muodollisesti vetoaakin oikeudellisiin virheisiin.

74 Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa on tältä osin jätettävä tutkimatta.

75 Niiden väitteiden osalta, joiden mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut tosiseikat ja selvitysaineiston huomioon vääristyneellä tavalla arvioidessaan väitteitä, jotka koskivat Heinen lausuntoja ja ympäristötekijöiden mahdollisia vaikutuksia vertailulajikkeen ja hakemuksen kohteena olevan lajikkeen välisiin eroihin, on muistettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi yksin sen, onko sen

ratkaistavana olevissa asioissa käytettävissä olevia tietoja tarpeen täydentää. Oikeudenkäyntiasiakirjojen todistusarvo kuuluu sen tosiseikkojen arviointia koskevaan yksinomaiseen toimivaltaan, eikä unionin tuomioistuin voi tutkia valituksen yhteydessä tosiseikkoja, paitsi jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitetty selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai jos tämän määrittämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi oikeudenkäyntiasiakirjoista (yhdistetyt asiat C-75/05 P ja C-80/05 P, Saksa ym. v. Kronofrance, tuomio 11.9.2008, Kok., s. I-6619, 78 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

76 Tosiseikkoihin, joihin ei ole vedottu silloin, kun asia on ollut käsiteltävänä jossakin YKLV:n elimessä, ei voida enää vedota muutoksenhaussa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Sen tehtävänä on nimittäin arvioida valituslautakunnan päätöksen lainmukaisuutta valvomalla sitä, miten se on soveltanut unionin oikeutta, erityisesti niiden tosiseikkojen kannalta katsottuna, jotka on esitetty valituslautakunnalle, mutta se ei sitä vastoin voi toteuttaa tätä valvontatehtävää ottamalla huomioon sille esitettyjä uusia tosiseikkoja (ks. analogisesti asia C-29/05 P, SMHV v. Kaul, tuomio 13.3.2007, Kok., s. I-2213, 54 kohta).

77 Lisäksi on muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen, jonka on ainoastaan ratkaistava asia asetuksen N:o 2100/94 73 artiklan 2 kohdassa asetetuissa rajoissa, velvollisuutena ei ollut toteuttaa täysimittaista valvontaa sen määrittämiseksi, oliko SUMCOL 01 -lajike asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla erotettava vai ei, vaan se saattoi tarkistaa tässä yhteydessä ainoastaan sen, ettei asiassa ollut tapahtunut ilmeistä arviointivirhettä, kun otetaan huomioon tieteellinen ja tekninen monitahoisuus, joka liittyy tähän edellytykseen, jonka täyttymisestä on lisäksi varmistuttava teknisellä tutkimuksella, jonka YKLV uskoo asetuksen N:o 2100/94 55 artiklan mukaisesti jonkin kansallisen toimivaltaisen elimen tehtäväksi.

78 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi hyväksyttävästi katsoa, että asiakirja-aineistosta ilmenevät seikat olivat riittäviä, jotta valituslautakunta saattoi antaa ratkaisunsa hylkäyspäätöksestä.

79 Kuten julkisasiamies huomauttaa ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa sitä paitsi ainoastaan todennut, että Schräderin esittämät selitykset, todistukset ja asiantuntijalausunnot eivät riittäneet kumoamaan Bundessortenamtin päätelmää.

80 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei näin katsoessaan tehnyt oikeudellista virhettä.

81 Heinen lausumien arvioinnista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa, että Heinen 20.6.2005 päivätyssä sähköpostiviestissä esittämälle lausunnolle ei pidä antaa erityistä painoarvoa, ja totesi myös, ettei kyseinen henkilö ollut pitäytynyt tässä lausumassa valituslautakunnassa pidetyssä suullisessa käsittelyssä.

82 Tästä on todettava, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkonut todistelua tai todistustaakkaa koskevia sääntöjä päättäessään täyttä harkintavaltaansa käyttäen siitä, mikä näyttöarvo tälle lausumalle oli annettava.

83 Lisäksi on niin, että vaikka oletettaisiin, että mainitun suullisen käsittelyn pöytäkirjaa ei vastoin asetuksen N:o 1239/95 63 artiklan 2 kohtaa esitetty osapuolten hyväksyttäväksi, kuten Schräder väittää, on silti katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa esittämät toteamukset kuuluvat sen täyden harkintavallan piiriin, eikä niitä voida kyseenalaistaa muutoksenhakuvaiheessa.

84 Ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, onko Heinen lausunnot esitetty riidanalaisessa päätöksessä epätäydellisesti. Niinpä katsoessaan valituksenalaisen tuomion 131 kohdassa, ettei tilanne ollut näin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut tosiseikkoja huomioon vääristyneellä tavalla.

85 Lisäksi on niin, että vaikka tämä sääntöjenvastaisuus oletettaisiin toteen näytetyksi, sillä ei olisi merkitystä Heinen lausuman sisältöön, sellaisena kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti tämän lausuman huomioon valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa.

86 Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa on hylättävä kokonaisuudessaan.

Valitusperusteen kolmas, neljäs ja viides osa, jotka koskevat oikeudellisia virheitä, joita on tehty arvioitaessa van Jaarsveldin lausunnon näyttöarvoa

– Asianosaisten lausumat

87 Näillä ensimmäisen valitusperusteen kolmella osalla Schräder riitauttaa pääpiirteissään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmät, joilla se vahvisti valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa valituslautakunnan näkemyksen, jonka mukaan ”kokemus ’vaikuttaisi sulkevan pois’ sen, että SUMCOL 01 -lajikkeeseen kuuluvat kasvit olisivat voineet kulkeutua van Jaarsveldin yksityiseen puutarhaan”.

88 Tästä Schräder väittää kolmannessa osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa esittämät toteamukset ovat virheellisiä sikäli kuin hän on osoittanut jo 19.8.2003, että kyseiseen lajikkeeseen kuuluvia kasveja voitiin ostaa postitse Saksassa ja että kyseistä lajiketta ei Etelä-Afrikassa ollut saatavilla puutarhaliikkeissä vaan ainoastaan van Jaarsveldin puutarhassa. Lisäksi Schräder katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut vääristyneellä tavalla huomioon hänen esittämänsä selvitysaineiston sikäli kuin ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnilla vahvistettiin valituslautakunnan näkemys, jonka mukaan vertailulajike oli yleisesti saatavilla eteläafrikkalaisilla taimitarhoilla.

89 Neljännessä osassa Schräder riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 84, 93 ja 95 kohdassa esittämän arvion van Jaarsveldin uskottavuudesta ja puolueettomuudesta ja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti huomiotta Schräderin esittämät todisteet, jotka koskivat syitä, joita van Jaarsveldilla oli estää se, että SUMCOL 01 -lajikkeen osalta myönnetään yhteisön kasvinjalostajanoikeudet.

90 Valitusperusteen viidennessä osassa Schräder väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa oikeudellisen virheen jättäessään huomiotta Schräderin selvityksen van Jaarsveldin ”uskottavuudesta” ja hänen lausuntojensa totuudenmukaisuudesta.

91 YKLV katsoo, että Schräder riitauttaa yksinomaan tosiasioita koskevat arvioinnit, jotka eivät kuulu unionin tuomioistuimen valvonnan piiriin. Lisäksi Schräderin väite siitä, että van Jaarsveld on hänen kilpailijansa, on tuotu esiin ensimmäistä kertaa muutoksenhakuvaiheessa, mikä on vastoin työjärjestyksen 42 artiklaa.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

92 Koska ensimmäisen valitusperusteen kolmas, neljäs ja viides osa koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia siitä, esiintyykö SUMCOL 01 -kasvia van Jaarsveldin yksityisessä puutarhassa Etelä-Afrikassa, nämä osat on syytä tutkia yhdessä.

93 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tältä osin valituksenalaisen tuomion 86 kohdassa, että ”[Schräderin] väitteet, joilla hän pyrkii kumoamaan valituslautakunnan omaksuman kannan, jonka mukaan kokemus ’vaikuttaisi sulkevan pois’ sen, että SUMCOL 01 -lajikkeen kasvit olisivat voineet kulkeutua van Jaarsveldin yksityiseen puutarhaan, ovat joka tapauksessa tehottomia”.

94 Tämä kanneperusteen tähän osaan annettu vastaus ei ole mitenkään oikeudellisesti virheellinen.

95 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin on todennut, on niin, että vaikka oletettaisiin, että asiassa voidaan näyttää toteen se, että SUMCOL 01 -lajiketta esiintyi van Jaarsveldin puutarhassa Etelä-Afrikassa, tällä seikalla ei olisi vaikutusta siihen riidanalaisen päätöksen perustana olevaan tieteelliseen toteamukseen, jonka mukaan viimeksi mainitun lajikkeen ja van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta peräisin olevan vertailulajikkeena käytetyn kasvin välillä oli eroavaisuuksia.

96 Näin ollen tämän valitusperusteen kolmas, neljäs ja viides osa on hylättävä tehottomina.

Valitusperusteen kuudes osa, joka koskee sitä, että asiassa on todettu, että vertailulajiketta voitiin pitää yleisesti tunnettuna

– Asianosaisten lausumat

97 Tämän valitusperusteen kuudennessa osassa Schräder riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 68, 80, 90, 91 ja 96 kohdassa esittämät arvioinnit sikäli kuin kyse on van Jaarsveldin yksityisestä puutarhasta peräisin olevien kasvien yleisestä tunnettuudesta asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

98 Schräder väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki tässä yhteydessä useita oikeudellisia virheitä.

99 Hän väittää ensinnäkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen ja otti selvitysaineiston huomioon vääristyneellä tavalla olettaessaan virheellisesti, että valituslautakunta, YKLV ja Bundessortenamt olivat katsoneet, että van Jaarsveldin toimittama vertailulajike oli sama kuin eteläafrikkalaisen Codd-nimisen kasvitieteilijän kuvailema ”lajike”.

100 Toiseksi valituksenalainen tuomio on Schräderin mukaan ristiriitainen siitä syystä, että sen 80 ja 96 kohdassa todetaan, että Codd on kuvannut kasvitieteellisen ”lajin” nimeltä *Plectranthus ornatus*, kun taas saman tuomion 91 kohdassa viitataan ”lajikkeeseen” nimeltä *Plectranthus ornatus*.

101 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin laajensi Schräderin mukaan oikeudenkäynnin kohdetta, vaikka se totesi valituksenalaisen tuomion 68 kohdassa, että YKLV ei voinut vedota ensimmäistä kertaa tässä oikeudenkäynnissä Coddin kuvailemaan ”lajikkeeseen”, koska valituslautakunta ei ollut ottanut kyseistä lajiketta huomioon.

102 YKLV katsoo, että valitusperusteen tämä osa ei ole täsmällinen ja että se tulisi hylätä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan nojalla.

103 YKLV väittää kuitenkin, että vertailulajiketta on pidettävä yleisesti tunnettuna, koska van Jaarsveld vahvistaa, että lajiketta pidettiin jo kaupan Etelä-Afrikassa silloin, kun

yhteisön suojaa haettiin, että mainitut kasvit olivat peräisin eräältä hänen ystävältään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asianmukaisesti varmistunut siitä, oliko ”lajike” eikä ”laji” yleisesti tunnettu, ja että Schräder ei ole näyttänyt toteen, että valituksenalaisen tuomion tuomiolauselma olisi ollut erilainen, jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi jättänyt huomiotta tieteellisen kirjallisuuden.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

104 Ensimmäisen valitusperusteen tämän osan tueksi esitetyillä argumenteilla pyritään kyseenalaistamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa esittämä johtopäätös siitä, että vertailulajike oli yleisesti tunnettu.

105 Tästä on aluksi todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 91 kohdassa, toisin kuin Schräder väittää, että valituslautakunta ei pitänyt van Jaarsveldin esittämää vertailulajiketta samana lajikkeena kuin Coddin kuvaama lajike vaan että valituslautakunta ainoastaan piti tätä vertailulajiketta samana lajikkeena kuin Etelä-Afrikassa tunnettu lajike, joka kuuluu *Plectranthus ornatus* -lajiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tarkoituksena oli näin hylätä Schräderin väite siitä, että van Jaarsveldin lähettämä kasvi olisi vain hänen puutarhassaan esiintyvä yksittäinen kasvi.

106 Toiseksi on todettava siltä osin kuin kyse on valituksenalaisen tuomion 80, 81 ja 91 kohtien välillä väitetysti vallitsevasta ristiriidasta, joka johtuisi sekaannuksesta käsitteiden ”lajike” ja ”laji” välillä, ettei näistä kohdista ilmene, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi ottanut asianmukaisesti huomioon mainittujen käsitteiden välistä eroa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 80 kohdassa, että ”*Plectranthus ornatus* -lajiin kuuluu useita eri lajikkeita”, ja viittaa saman tuomion 91 kohdassa ”eteläafrikkalaiseen *Plectranthus ornatus* -lajiin kuuluvaan lajikkeeseen”.

107 Lisäksi mitään ristiriitaa ei voida johtaa pelkästään siitä seikasta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi Schräderin esittämällä tavalla virheellisesti katsonut, että Codd oli kuvannut julkaisuissaan *Plectranthus ornatus* -lajin kyseisen lajikkeen sijasta. Kuten julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 67 kohdassa huomauttaa, ”laji” muodostuu jo käsitteen luonteen vuoksi siihen kuuluvista lajikkeista, ja siksi tällaista lajia ei voida kuvata yksityiskohtaisesti irrallaan lajikkeista, joista se koostuu.

108 Kolmanneksi on todettava, että oikeudenkäynnin kohteen laajentamista koskeva argumentti on hylättävä perusteettomana, koska se perustuu valituksenalaisen tuomion 91 kohdan virheelliseen tulkintaan.

109 Näin ollen tämän valitusperusteen kuudes osa on hylättävä.

110 Edellä esitetystä seuraa, että ensimmäinen valitusperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen valitusperuste

111 Toinen valitusperuste jakautuu viiteen osaan.

Valitusperusteen ensimmäinen, toinen ja kolmas osa, jotka koskevat ristiriitoja, virheitä ja yhteisön oikeuden rikkomista siltä osin kuin kyse on tieteellisten julkaisujen huomioon ottamisesta vertailulajikkeen yleisen tunnettuuden osoittamiseksi

– Asianosaisten lausumat

112 Tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa Schräder väittää pääpiirteissään yhtäältä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 66, 80 ja 96–100 kohdassa esittänyt ristiriitaisia arvioita katsoessaan, että kasvilajiin *Plectranthus ornatus* voi kuulua ”äärimmäisen erilaisia lajikkeita”, ja todetessaan lopulta, että julkaisuissa olevat kuvaukset vastaavat kasvitieteellisen ”lajin” kuvausta. UPOV:n 19.4.2002 päivätyssä asiakirjassa TG/1/3 viitataan nimittäin ainoastaan ”lajikkeen” kuvaukseen sen yleisen tunnettuuden arvioimiseksi.

113 Kun toisaalta otetaan huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valvonnan ulottuvuus, sellaisena kuin se täsmennetään valituksenalaisen tuomion 66 kohdassa, kyseisen tuomioistuimen tehtävänä ei Schräderin mukaan ollut yksityiskohtaisen kuvauksen perusteella varmistua siitä, oliko kyseessä oleva laji jo tunnettu.

114 YKLV väittää, että toisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa ainoastaan toistetaan ensimmäisen valitusperusteen kuudennessa osassa esitetty.

115 Toisen valitusperusteensa toisessa osassa Schräder katsoo, että sekä YKLV:n että valituslautakunnan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama

tosiseikkojen tutkinta on selvästi puutteellinen, koska asiassa ei ollut suoritettu vertailua Coddin julkaisussa esitettyjen ominaispiirteiden ja hakemuksen kohteena olevan lajikkeen ominaispiirteiden välillä.

116 YKLV toteaa, ettei muutoksenhakuvaiheessa voida riitauttaa YKLV:n tai valituslautakunnan suorittamaa tosiseikkojen tutkintaa.

117 Tämän valitusperusteen kolmannessa osassa Schräder väittää, että asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 2 kohdassa kielletään lähtökohtaisesti vetoamasta julkaisussa esitettyyn lajikkeen yksityiskohtaiseen kuvaukseen hakemuksen kohteena olevan lajikkeen erotettavuuden arvioimiseksi. Lisäksi 2.12.1961 tehdyssä uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa, sellaisena kuin se on tarkistettuna 19.3.1991, johon Euroopan yhteisö on liittynyt, ei enää mainita esimerkkinä lajikkeen yksityiskohtaista kuvausta kyseisen lajikkeen yleisen tunnettuuden osoittamiseksi, vaikka tämä vaatimus mainitaan nimenomaisesti kyseisen yleissopimuksen 23.10.1978 tarkistetussa versiossa. Näin ollen valituslautakunta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin eivät voineet nojautua Coddin julkaisussa esitettyyn kuvaukseen.

118 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 2 kohdasta esittämä tulkinta on Schräderin mukaan Saksan kasvinjalostajanoikeuksia koskevan lainsäädännön vastainen ja jättää huomiotta elävästä aineksesta muodostuvan suojelun kohteen erityispiirteet sekä on lisäksi ristiriidassa tieteellisessä kirjallisuudessa esitetyn kanssa.

119 YKLV toteaa, että hakemuksen kohteena olevan lajikkeen tunnettuutta tutkittaessa voidaan esittää kaikenlaista näyttöä, eikä asetuksessa N:o 2100/94 ole tältä osin mainittu mitään poikkeuksia.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

120 Schräder riitauttaa toisen valitusperusteen ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa osassa pääpiirteissään sen seikan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hyväksynyt sen, että tieteellisessä julkaisussa esiintyvä lajikkeen yksityiskohtainen kuvaus voitiin ottaa huomioon asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun lajikkeen yleisen tunnettuuden osoittamiseksi.

121 Tästä on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi ylimääräisissä perusteluissaan valituksenalaisen tuomion 96 kohdassa tieteelliseen kirjallisuuteen van Jaarsveldin toteamusten vahvistamiseksi. Saman tuomion 97 ja 98 kohdassa tuomioistuin toteaa, että UPOV:n määräysten ja erityisesti sen 19.4.2002 julkaistussa asiakirjassa TG/1/3 olevan 5.2.2.1 kohdan, jonka otsikkona on ”Yleisesti tunnettu lajike”, mukaan ”lajikkeen yksityiskohtaisen kuvauksen julkaiseminen on näet eräs niistä seikoista, jotka otetaan huomioon arvioitaessa, onko lajike yleisesti tunnettu”. Valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa todetaan, että tämä seikka voidaan ottaa huomioon myös asetuksen N:o 2100/94 7 artiklan 2 kohdan nojalla, ja saman tuomion 100 kohdassa katsotaan, että valituslautakunta saattoi perustellusti ottaa huomioon Coddin teoksissa esitetyt yksityiskohtaiset kuvaukset osoittaakseen, että vertailulajike oli yleisesti tunnettu.

122 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuin hylkää heti valitusperusteet, jotka kohdistuvat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion ylimääräisiin perusteluihin, koska tuomiota ei voida kumota niiden perusteella ja koska ne ovat näin ollen tehottomia (asia C-184/01 P, Hirschfeldt v. AEE, tuomio 7.11.2002, Kok., s. I-10173, 48 kohta).

123 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että valituksenalaisen tuomion 96–100 kohdassa esitetyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut ovat luonteeltaan ylimääräisiä saman tuomion 89–95 kohdassa esitettyihin perusteluihin nähden.

124 Tästä syystä toisen valitusperusteen ensimmäinen, toinen ja kolmas osa ovat tehottomia, ja ne on näin ollen hylättävä.

Valitusperusteen neljäs osa, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen jättäessään huomiotta Schräderin asetuksen N:o 2100/94 62 artiklan rikkomisen osalta esittämän näkemyksen

– Asianosaisten lausumat

125 Schräder väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen hylätessään hänen näkemyksensä, joka perustui asetuksen N:o 2100/94 62 artiklan rikkomiseen. Schräder katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 104 kohdassa, että hänen esittämänsä näkemys, joka kuvataan valituksenalaisen tuomion 103 kohdassa ja jonka mukaan YKLV:n olisi pitänyt todeta, että SUMCOL 01 -lajike on selvästi erotettava, oli ilmeisessä ristiriidassa Schräderin esittämän näkemyksen kanssa, jonka mukaan hakemuksen kohteena oleva lajike ja vertailulajike ovat yhtä ja samaa lajiketta. Väitettyä ristiriitaa ei Schräderin mukaan ole, koska jos van Jaarsveldin toimittamat kasvit kuuluivat SUMCOL 01 -lajikkeeseen, mitään sellaista ”vertailulajiketta” ei ollut, jonka perusteella kyseinen erottelu olisi voitu tehdä.

126 YKLV vaatii toisen valitusperusteen tämän osan hylkäämistä.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

127 Aluksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli jo valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa hylännyt olettaman, johon Schräderin näkemys perustui ja jonka mukaan hakemuksen kohteena oleva lajike ja vertailulajike olivat yksi ja sama kasvi.

128 Vaikka oletettaisiin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 104 kohdassa virheellisesti, että Schräderin näkemys oli ristiriitainen, vaikka viimeksi mainittu oli esittänyt asetuksen N:o 2100/94 62 artiklaa koskevan toissijaisen kanneperusteen, tästä huolimatta on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt tämän kanneperusteen perusteilla, jotka on esitetty valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa, jota Schräder ei ole moittinut.

129 Näin ollen toisen valitusperusteen neljäs osa on hylättävä.

Valitusperusteen viides osa, jonka mukaan arviointi, joka koskee Heinen osallistumista valituslautakunnassa pidettyyn suulliseen käsittelyyn, on oikeudellisesti virheellinen

– Asianosaisten lausumat

130 Schräder väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkoi asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan 1 kohtaa ja 15 artiklan 2 kohtaa, kun se tutki valituksenalaisen tuomion 129–132 kohdassa olosuhteet, joissa Heine osallistui valituslautakunnassa pidettyyn suulliseen käsittelyyn.

131 Tässä yhteydessä Schräder täsmentää ensimmäiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt huomiotta sen seikan, että menettelyn osapuolen kuuleminen edellytti selvittämistoimia koskevaa määräystä, toiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi virheellisesti, että Heine oli YKLV:n asiamies, vaikka hän oli Bundessortenamtin virkamies, ja kolmanneksi, että YKLV tai valituslautakunta ei ollut osoittanut, että edellytykset, joiden olisi tullut täyttyä, jotta Heine olisi pätevästi voinut edustaa kyseistä virastoa, olisivat täyttyneet.

132 YKLV väittää, että kutsut, jotka se lähetti 30.5.2005 pidettyä suullista käsittelyä varten, olivat sääntöjenmukaisia. YKLV:n johtaja oli yksin toimivaltainen päättämään edustustonsa kokoonpanon ja sen, kuuluiko tähän kokoonpanoon Heine, joka oli osallistunut hylkäyspäätöksen valmisteluun.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

133 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 130 kohdassa, että valituslautakunnassa pidetyn suullisen käsittelyn pöytäkirjasta ilmenee, että Heine osallistui käsittelyyn valituslautakunnassa YKLV:n asiamiehenä eikä siis todistajan tai asiantuntijan ominaisuudessa.

134 Koska Heineä on näin ollen pidettävä YKLV:n asiamiehenä, asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan 1 kohdasta ja 15 artiklan 1 kohdasta aiheutuviin velvoitteisiin ei voida pätevästi vedota.

135 Koska asetuksen N:o 2100/94 68 artiklan mukaan YKLV on valituslautakunnassa käytävän menettelyn asianosainen ja koska Heine on YKLV:n asiamies, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei täten ole rikkonut asetuksen N:o 1239/95 60 artiklan

1 kohtaa katsoessaan valituksenalaisen tuomion 130 kohdassa, ettei Heinen osallistuminen suulliseen käsittelyyn edellyttänyt edellä mainitussa säännöksessä tarkoitetun selvittämistoimen toteuttamista.

136 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli oikeassa todetessaan, että asetuksen N:o 1239/95 15 artiklan 2 kohdan nojalla toimet, jotka Heine toteutti YKLV:n ja Bundessortenamtin välillä tehdyn teknistä tutkimusta koskevan sopimuksen määräysten mukaisesti, ovat kolmanteen nähden YKLV:n toimia.

137 Näin ollen tämän valitusperusteen viides osa on hylättävä.

138 Edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

139 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

140 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan, jota saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla sovelletaan myös valitusasian käsittelyyn, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Schräder on hävinnyt asian, se on YKLV:n vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Schräder velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset